

3 березня – Всесвітній день запобігання вродженим вадам розвитку (прес-реліз)

Вроджені вади розвитку (ВВР) - головна причина малюкової смертності в розвинутих країнах світу. У 2015 році за ініціативи 12 провідних організацій світу з охорони здоров'я започатковано відзначати щорічно 3 березня Всесвітній день запобігання вродженим вадам розвитку. Цьогоріч цю ініціативу підтримали 48 організацій у багатьох країнах на всіх континентах.

Мета цього Дня у всьому світі - покращити поінформованість суспільства про причини ВВР, запровадити програми первинної профілактики ВВР, розширити мережу інформаційних ресурсів і служб з опіки хворих та їхніх родин.

Проблеми, пов'язані з ВВР, особливо актуальні в Україні.

Сучасною наукою доведено, що на виникнення більшості ВВР у дітей впливають фактори навколишнього середовища (тератогенні фактори), зокрема, іонізуюча радіація, алкоголь, дефіцит мікронутрієнтів. Негативний вплив цих факторів можна зменшити або взагалі усунути, і тим самим значно знизити ризики і частоти ВВР.

Багаторічні дослідження, проведені Програмою запобігання вродженим вадам розвитку ОМНІ - мережі спільно з управліннями охорони здоров'я Рівненської, Хмельницької та Волинської обласних державних адміністрацій демонструють, що популяційні частоти таких ВВР як аненцефалія, спинно-мозкова кила, мікроцефалія, мікрофтальмія, зрощені близнюки, фетальний алкогольний синдром є одними із найвищих в Європі. Причому частоти вад невральної трубки, мікроцефалії та мікрофтальмії є ще вищими у Рівненському Поліссі, котре зазнає хронічного впливу низьких доз іонізуючої радіації внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС. Нещодавно у журналі «Birth Defects Research (Part A), 12 February 2016» за результатами проведених досліджень опубліковано статтю «Підвищені частоти вроджених аномалій та рівні інкорпорованого Cs-137 в українському Поліссі» («Elevated Congenital Anomaly Rates and Incorporated Cesium-137 in the Polissia Region of Ukraine»). Ця публікація є наступним етапом аналізу великого масиву даних, який було розпочато кількома роками раніше: «Вроджені вади розвитку в регіоні, що постраждав внаслідок Чорнобильської катастрофи» («Pediatrics», 2010), «Blastopathies and microcephaly in a Chernobyl impacted region of Ukraine» («Congenital Anomalies», 2014).

Цьогоріч світ відзначатиме 30-ту річницю Чорнобильської катастрофи і 5-ту річницю трагедії на АЕС Фукусіма. Ми знаємо, що **іонізуюча радіація** є не лише **канцерогеном та мутагеном**, як твердять багато державних організацій та Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ). Ми також наголошуємо, що іонізуюча радіація є **тератогеном!**

За 2000-2014 рр. у Рівненській, Хмельницькій та Волинській областях зареєстровано 1199 випадків вад невральної трубки (ВНТ).

*З них 299 у дітей, що народилися живими. У ранньому віці померло 68 (23%) дітей, тобто **ВТРАЧЕНО** загалом **968 життів!***

*Щонайменше **600 дітей** із 1199 могли б народитися здоровими, якщо б їхні матері приймали фолієву кислоту у дозі 0,4 мг на добу прекоцепційно (тобто впродовж 2-3 місяців до зачаття дитини).*

***ЦІНА життя дитини** = вартості однієї упаковки таблеток фолієвої кислоти (біля 10 гривень!)*

*У 2010-2014 рр. було проведено опитування 4797 вагітних жінок щодо профілактичного застосування фолієвої кислоти для запобігання ВНТ: **лише 7% жінок приймали таблетки фолієвої кислоти прекоцепційно.***

Пренатальний вплив алкоголю є однією з найважливіших причин ВВР, зокрема, мікроцефалії в Україні і світі. Наші спільні дослідження з Національним інститутом здоров'я США і Міжнародним консорціумом з дослідження порушень фетального алкогольного спектру свідчать, що понад 3% вагітних жінок вживають алкоголь у значних дозах, що може призвести до ураження дитини ще до народження. Діти з **фетальним алкогольним синдромом (ФАС)** є під загрозою соціального сирітства, бо **41%** з них потрапляє в Будинки дитини. Діти з **ФАС** часто помирають, не досягнувши віку 1-го року, - **7,1% (!)**.

На нашій веб-сторінці «УТІС - Українська тератологічна інформаційна система» розміщені матеріали про негативний вплив лікарських засобів, які найбільш часто застосовуються при лікуванні вагітних; про тератогенні чинники середовища (<http://ibis-birthdefects.org/start/ukrainian/utis/index.htm>).

Результати проведених досліджень і отриманий досвід свідчать:

Кількість ВНТ можна зменшити на 50%.

Кошти, необхідні для запобігання ВНТ шляхом вживання фолієвої кислоти у таблетках жінками репродуктивного віку, є мінімальними; ресурси для негайного запровадження такої програми існують і в областях, і в державі.

Необхідна широка освітня кампанія про негативний вплив алкоголю на розвиток дитини до народження, яка сприятиме запобігання мікроцефалії та інших ВВР.

Населенню Полісся необхідно зменшити вплив іонізуючої радіації через дихальні шляхи (вдихання диму, пилу) і накопичення її в організмі внаслідок споживання забруднених радіонуклідами продуктів харчування (особливо лісових грибів і ягід). Запобігання накопиченню радіонуклідів необхідне для профілактики лейкемії, раку та порушень розвитку перед і після народження. Можливості для цього існують.

З допомогою популяційного моніторингу ВВР можна достовірно оцінити ефективність вищевказаних заходів.

«Найкращий старт у житті - це народження без вроджених вад розвитку, яким можна запобігти»

МИ ЗАКЛИКАЄМО ВАС СПРИЯТИ ПОШИРЕННЮ ЦІЄЇ ІНФОРМАЦІЇ!

Для отримання інформаційних матеріалів з питань ВВР звертайтеся:

e- mail: omninetukr@gmail.com

Запрошуємо подивитися наше відео, присвячене Всесвітньому дню запобігання вродженим вадкам розвитку:

<https://www.youtube.com/watch?v=9dWMAZZg4Ck>

Організації-партнери

